

РАНКО ПАВЛОВИЋ

ЗИДОВИ, БАЛКОН, ЧВОР

ЧВОР

Тај чвор што га гледаш, чврст као безнађе,
то сам ја у замци, с омчом око врата.
Човјек и у себи каткад странца нађе,
понире у сопство, али га не схвата.

Судбини препуштен, чекам да се створи
с Дамокловим мачем Александар моћни,
да ме пресијече, или да сагорим
у огњу питања, као лептир ноћни,

привучен пламичком свјетилке што тиња.
Сам на раскрсници, а мач ми над главом.
Свуд около трње, свуд гола пустиња.

У мутној даљини млад дрен се истеже,
пропиње се небу, озареном, плавом.
Можда ће успјети да мој чвор развеже?

САМОЋА, БАЛ, РУСКА ЗИМА

У космосу собе, огрнут тишином.
Чај ми грије руке, а самоћа леди.
Утискујем мисо у разговор с тмином:
хајде да бал свечан сам себи приредим.

У балској дворани Наташа Ростова,
с њом Андреј Болконски. Грофа Вронског чека
Ана Карењина. Баш као из снова,
Исидора Данкан стиже издалека,

да чаробним плесом повеже парове.
Провијава снијег. Прапорци циличу,
тројке к небу јуре, у ведрине нове.

У прољећу раном откуд руска зима?
Са паром из чаја ту чудесну причу
одговор тајанством варљивим прожима.

ЦВЈЕТАЊЕ

Отвара се цвијет, пршти опна мека,
као да се космос наново отвара,
нов велики прасак као да се чека
док се из латица плам наде разгара

И ево већ пчеле, божанског анђела,
удахњује свјетлост у трепет полена.
Док се зима вуче у нигдину, свела,
дах живота шири цвјетна васељена.

Цвијет не умире, у плод он се рађа,
да обновљен живот с прапочетком веже
у трајање дода капљу крви свјеже.

Пчела радилица, од свитања млађа,
удахњује љубав у круну цвијета,
да обиљем плоди на трпези љета.

АПРИЛСКА СИМФОНИЈА

Зри у тишини априлска ведрина,
Планета стреса труње и болести
са голих шума, поља и урвина,
као да ће тако све гадости стрести.

Свјежину јутра повјетарац носи
изнад ливада, још неразбуђених,
сањиве пчеле траже цвјетак росни
чије латице сунчев зрак румени.

Небеска плавет у жубор ријека
нештедимице прозрачност налива,
бојом сафира да облутак сија.

Чујеш ли тих звук отуд издалека?
У птичјем хору прољеће свањива –
априлски концерт, плава симфонија.

НЕКИ НОВИ ПРОМЕТЕЈ

Низ стрму стазу живот скотрљан
ка мору што крије тајне амеба.
Још један Прометеј сопством окован
на хриди с које орао вреба.

Та стаза варљивог пера траг је,
море – мастило на крају стола,
хрид – сјенка што на зиду траје,
Прометеј – одбљесак искон-бола.

Тмасте немани у мору тамане
златне рибице и њихове снове,
док стазом уском са сјеверне стране

надиру хорде и окове нове
за Прометеја, на врху копаља,
носе – да себи на груди их ставља.

СТАРЦИ НА СЕЛУ; ЛЈЕТНО ПОДНЕ

Старица одавно година нарамак
уздишући носа, нигдје да га спрти.
Погурена леђа скраћују јој корак,
расута мисао двориштем се врти.

Заједно са жегом јулскога поднева
старац по воћњаку своју сјенку прати.
У сваки жбун траве поглед удијева,
а кући ће празних руку да се врати.

Гроздови самоће селом разасути.
Спаран дан безвољно дахће у тишини,
тек понека птица кликне па заћути.

Тих жубор потока спарину таласа,
док старачки кашаљ, како ти се чини,
спутан у грудима остаје без гласа.

ЗИДОВИ МОЈЕ СОБЕ

Четири зида моја соба има,
као све собе добро васпитане,
на једном слике, оном са вратима,
на три – полице, дрвене, без мане.

На полицама књиге, књиге само,
Пруст, Кочић, Ћопић, Толстој, Достојевски,
Андрић, Црњански, и Његош је тамо,
па Дучић, Попа, пјесници истински.

Зидови ћуте, и све књиге ћуте,
ћуте и писци, рекли што имају,
не откривајући све своје адуте,

да бисмо и ми нешто домишљали.
Њихове мисли привођили крају.
Четири зида... Зар је свијет мали?

НА БАЛКОНУ

Сав је мој свијет сада на балкону:
далеке шуме, афричка пустиња,
брод што таласа звијезде на Дону.
за чим ми жеља од дјетињства тиња.

Птица доноси прозачну ведрину
и разлистава дрво под балконом
Дашак даљине са крила јој мину,
Ех, да одлети подруку с короном!

Видик с балкона, и дању и ноћу,
затворском кругу по свему је сличан.
Старац улицом проноси самоћу.

Сједим и читам. Вјетрић књигу листа,
док врабац један, цивцикању вичан,
испија сунце што у роси блиста.

СКЕНДЕР У СОНЕТУ

Висок попут бора на козарском вису,
на Палежу Скендер и сад стамен стоји,
године му ништа одузеле нису,
он и горски извор блиски су и своји.

Мраковицом сади *Оцвале њримале,*
срцем загријава *њри љуше мећаве,*
сам себе уткива у *Громово ђуле.*
да *расњрсом ѓрла раздањује* траве.

На Козари Скендер, сонетом огрнут,
сињрњрку ријечи у стихове ниже,
сије сјеме наде и у сваком зрну

препознаје оно што души је ближе.
Козарска *њрисоја, њлећине* и *брине*
запљускује римом срца и ведрине.